

Responsible Care® Logosunun AB Direktifi 2024/825 Kapsamında “Sürdürülebilirlik Etiketi” Olarak Değerlendirilme Riski

Konu ile ilgili endişelerin ortaya çıkışı

Konu, Responsible Care® logosunun, tüketicilerin yeşil dönüşüm konusunda güçlendirilmesine ilişkin (AB) 2024/825 sayılı Direktif kapsamında ulusal uygulayıcı makamlar tarafından bir “sürdürülebilirlik etiketi” olarak yorumlanabilme ihtimaliyle ilgilidir.

(AB) 2024/825 sayılı Direktif — yaygın adıyla Yeşil Aklama Direktifi — gönüllü “sürdürülebilirlik etiketlerinin” işletmeden tüketiciye (B2C) yönelik iletişimlerde kullanılmasını, aşağıdaki durumlar haricinde sınırlamaktadır:

- a) bir kamu otoritesi tarafından oluşturulmadıkça veya
- b) bağımsız üçüncü taraf doğrulamasını içeren, gerekli şartları karşılayan bir sertifikasyon sistemine dayanmadıkça

RC logosunun bir şirketi, ürünü, hizmeti veya süreci çevresel ya da sosyal özelliklerine atıfta bulunarak diğerlerinden ayırıyor veya teşvik ediyor gibi algılanması ve bir “sürdürülebilirlik etiketi” olarak yorumlanmasından endişe duyulmaktadır. RC logosunun yeşil renk varyasyonu kullanıldığında, “Driving Safety & Sustainability” sloganını içeren versiyonu tercih edildiğinde veya tüketiciye yönelik pazarlama faaliyetlerinde yer aldığında bu risk daha da artmaktadır.

Söz konusu endişe, birden fazla ulusal kimya sanayi derneği tarafından Cefic’in dikkatine sunulmuştur. Konu ilk olarak Cefic’in HSSE, Responsible Care & Supply Chain Departmanı tarafından, Cefic Hukuk Departmanı ile yakın iş birliği içinde ele alınmıştır. **Potansiyel hukuki sonuçların ciddi olduğu değerlendirilmesi üzerine Cefic, Covington** hukuk bürosundan dış hukuki danışmanlık hizmeti almıştır.

İlk olarak hangi kurum içi adımlar atıldı?

17 Haziran 2026 tarihinde Cefic, ortaya çıkan hukuki endişe hakkında Responsible Care Uzmanlar Ağı’nı (RC NoE) bilgilendirmiştir. Aktarılan bilgilere göre Francesca Zuccarello, riskin özellikle logonun tüketiciye yönelik iletişimlerde kullanıldığı durumlarda önem taşıdığını açıklamıştır. Bu kapsamda aşağıdaki iletişim araçlarına dikkat çekilmiştir:

- kamuya açık internet siteleri,
- e-posta imzaları,

Avrupa Kimya
Sanayi Konseyi

Kimya Sektör
Meclisi

KİMYA SEKTÖR PLATFORMU

RESPONSIBLE CARE®
Driving Safety & Sustainability

- broşürler,
- tüketicilerin erişimine açık diğer kurumsal veya tanıtım amaçlı iletişimler.

RC NoE üyelerine ayrıca Cefic'in dış hukuki danışmanlık talep ettiği ve bu çalışma sonucunda hazırlanacak değerlendirmenin incelenmek üzere Cefic Hukuk Forumu'na sunulmasının planlandığı bildirilmiştir.

Covington'ın hukuki değerlendirmesinin bulguları

Covington tarafından hazırlanan hukuki değerlendirme tamamlanmış ve **talep üzerine** ilgili paydaşların erişimine sunulmaktadır. Cefic tarafından özetlenen başlıca bulgular aşağıdaki şekildedir.

(AB) 2024/825 sayılı Direktif, "sürdürülebilirlik etiketini"; bir ürün, süreç veya işletmeyi çevresel ya da sosyal özelliklerine atıfta bulunarak diğerlerinden ayıran ve teşvik eden gönüllü bir güven işareti, kalite işareti veya eşdeğer bir işaret olarak geniş biçimde tanımlamaktadır. Direktif uyarınca böyle bir etiketin bir kamu otoritesi tarafından oluşturulmuş olması veya bağımsız üçüncü taraf doğrulamasını içeren, gerekli şartları karşılayan bir sertifikasyon sistemine dayanması gerekmektedir.

Covington, mevcut Responsible Care programının:

- programa katılan tüm üye şirketlerin bağımsız üçüncü taraf denetimine veya doğrulamasına tabi tutulmasını zorunlu kılmadığını ve
- bir şirketin programın gerekliliklerine uymaması durumunda logo kullanım hakkının geri alınmasını öngörmediğini

tespit etmiştir.

Bu nedenle Covington, Responsible Care programının Direktifte tanımlanan sertifikasyon sistemi modelinin asgari gerekliliklerini karşılamadığı sonucuna varmıştır. Uygulamadaki temel endişe ise logonun, böyle bir etiket için gerekli sertifikasyon yapısına sahip olmamasına rağmen, özellikle tüketiciye yönelik iletişimlerde kullanıldığında bir sürdürülebilirlik etiketi olarak algılanabilmesidir.

Değerlendirmede ayrıca Direktifin esas olarak işletmeden tüketiciye yönelik (B2C) iletişimlere uygulandığı sonucuna varılmıştır.

Bununla birlikte, uygulama ülkeden ülkeye farklılık gösterebilmekte ve ulusal düzenlemeler benzer kısıtlamaları işletmeler arası (B2B) iletişimleri de kapsayacak şekilde genişletebilmektedir. Fransa, ilgili kuralların B2B iletişimleri de kapsayabildiği bir ülke örneği olarak gösterilmiştir.

Avrupa Kimya
Sanayi Konseyi

Kimya Sektör
Meclisi

KİMYA SEKTÖR PLATFORMU

RESPONSIBLE CARE™
Driving Safety & Sustainability

Değerlendirmede, ilgili kuralların **27 Eylül 2026 tarihinden itibaren** uygulanmaya başlanması beklenildiği belirtilmektedir.

Hukuki bulguların sunulması ve paylaşımı

Covington, hukuki değerlendirmesini 7 Temmuz 2026 tarihinde Cefic Hukuk Forumu'na sunmuştur. Hukuk Forumu'nda gerçekleştirilen görüşmelerin ardından Cefic, ilgili grupların incelemesine sunulmak üzere RC logosunun Avrupa'daki kullanıma yönelik gözden geçirilmiş rehberin/kılavuzun ilk taslağını hazırlamıştır.

Hukuki değerlendirmenin kendisi, taslak rehber/kılavuza ilişkin yazışmaya eklenmemiştir. Bununla birlikte Cefic, değerlendirmenin talep üzerine erişime sunulabileceğini belirtmiştir.

Taslak rehberde/kılavuzda önerilen başlıca önlemler

Taslak, ihtiyatlı bir risk azaltma yaklaşımı benimsemektedir. Önerilen başlıca görsel değişiklikler şunlardır:

- Responsible Care logosunun yeşil versiyonunun kullanımına son verilmesi,
- "Driving Safety & Sustainability" sloganının kaldırılması,
- yalnızca sembolün veya sembolle birlikte sadece "Responsible Care" ifadesinin kullanılması.

Taslakta, yeşil rengin çevresel iddialarla ilişkilendirilebileceği ve sloganda yer alan "sustainability" ifadesinin logonun bir sürdürülebilirlik etiketi olarak yorumlanma ihtimalini artırabileceği açıklanmaktadır. Slogan içermeyen yeni logo versiyonları hâlihazırda ulusal derneklerle paylaşılmıştır. Taslağın 10. ve 11. sayfalarında, Cefic'in kullanımına son verilmesini önerdiği logo versiyonları ile uygun kabul edilen mavi, siyah ve beyaz versiyonlar görsel olarak birbirinden ayrılmaktadır.

Taslak, logonun genel olarak açıkça profesyonel veya kurum içi hedef kitlelere yönelik alanlarda kullanılmasına izin vermektedir. Bunlar arasında şunlar yer almaktadır:

- yalnızca profesyonel kullanıcılara veya yatırımcılara açık, erişimi kısıtlı internet sitesi bölümleri,
- çalışanlara yönelik kurum içi iletişimler,
- zorunlu kurumsal sürdürülebilirlik raporları,
- yetkili makamlara sunulması yasal olarak zorunlu raporlar,
- yalnızca profesyonellere yönelik belirli broşürler,
- şirketlerin kamuya açık olmayan alanlarında bulunan tabela ve işaretler.

Taslakta aşağıdaki kullanımlara yönelik önemli kısıtlamalar önerilmektedir:

Avrupa Kimya
Sanayi Konseyi

Kimya Sektör
Meclisi

KİMYA SEKTÖR PLATFORMU

- kamuya açık internet siteleri ve açılış sayfaları,
- ürün ambalajları,
- ürün reklamları ve pazarlama materyalleri,
- teknik özellik belgeleri ve güvenlik bilgi formları,
- kartvizitler, zarflar ve promosyon ürünleri,
- kamuya açık alanlarda görülebilen tabela ve posterler,
- logonun bir şirketi veya ürünü sertifikalandırdığı izlenimini veren her türlü kullanım.

Taslak rehberde ayrıca, Responsible Care girişimine sıradan metin içerisinde atıfta bulunulmaya devam edilebileceği belirtilmektedir. Ancak bunun için ifadenin bağımsız bir güven işareti gibi öne çıkarılmaması ve iletişimde programa katılımın ne anlama geldiğinin açıkça açıklanması gerekmektedir.

Bunlar henüz nihai gereklilikler değil, taslak aşamasındaki önerilerdir.

Güncel durum

Cefic hâlihazırda:

- taslağı ilgili paydaşlarla görüşmekte,
- yazılı görüşleri toplamakta,
- talep üzerine bireysel açıklama görüşmeleri düzenlemekte,
- metni daha ayrıntılı hâle getirmek üzere Hukuk Departmanı ile çalışmakta,
- ICCA ve uluslararası Responsible Care topluluğuyla istişarelerde bulunmakta,
- (AB) 2024/825 sayılı Direktifin farklı ülkelerde nasıl uygulanacağına ilişkin ulusal değerlendirmeleri beklemektedir.

Ulusal derneklerden, kendi ulusal mevzuatlarının AB düzeyindeki asgari çerçeveden daha kapsamlı veya daha kısıtlayıcı hükümler getirip getirmeyeceğini incelemeleri ve elde ettikleri bulguları Cefic'e bildirmeleri istenmiştir.

Cefic, karışıklığı önlemek amacıyla taslak kılavuza yapılan her ara revizyonu dolaşıma sokmayı planlamadığını belirtmiştir. Bunun yerine, **16 Eylül 2026** tarihinde yapılması planlanan RC NoE toplantısına yakın bir tarihte en son revize edilmiş versiyonun paylaşılması beklenmektedir.